

osvědčila, že má pohledávku 118.000 Kč z poskytnutého úvěru (výpis z obchodních knih), že Rudolf T. s podmínkami úvěru, podle nichž úvěr může být kdykoli vypověděn a tím pohledávka učiněna splatnou, projevilsouhlas (dopis ze dne 14. dubna 1928) a že jí dal pro tento úvěr v zástavu životní pojistku, a posléze že úvěr byl vypověděn a pohledávka částečně již vymáhána. Jest tedy návrh na zpeněžení této pojistky soudním prodejem podle čl. 310 obch. zák. uvedenými již zákonnými předpisy odůvodněn a bylo rozhodnuto, jak se stalo. Dodati jest ještě, že se v tomto řízení nelze obíratí otázkou, zda byla zástava zřízena řádně, zejména, zda byl Rudolf T. způsobilým k jejímu zřízení a jaký význam má, že proti němu bylo zahájeno řízení o zbavení svéprávnosti. Řízení podle čl. 310 obch. zák. jest prozatímní povahy. Není jím právo-
platně zjištěno, že byly splněny podmínky realizace, tedy že skutečně byla zřízena ruční zástava pro trvající pohledávku a že byl dlužník v prodlení. Vše to může být vyvráceno řádným sporem a byla by pak navrhovatelka jako věřitelka práva z náhrady škody. To vyjadřuje zákon v čl. 310 obch. zák. slovy, že nařízení prodeje děje se na věřitelovo nebezpečí (srov. Staub-Pisko při čl. 310 § 12).

Čís. 9643.

Třebas nebyla odvolacím soudem v usnesení, jímž byl zrušen rozsudek prvního soudu a nařízeno mu další jednání a nové rozhodnutí, vyhrazena pravomoc, zůstal postižené straně opravný prostředek vyhrazen pro dovolání z rozsudku, jenž byl v právním důsledku zrušovacího usnesení napotom vydán odvolacím soudem.

(Rozh. ze dne 13. února 1930, Rv I 780/29.)

V řízení o žalobě o zaplacení advokátního palmáru napadl žalobce v dovolání také usnesení odvolacího soudu, jímž byl původně rozsudek prvního soudu bez výhrady-pravomoci zrušen.

Nejvyšší soud vyhověl žalobcovu dovolání a uvedl v otázce, o niž-tu jde, v

d ů v o d e c h:

Předeslati nutno, že jest nesprávný názor žalovaných, že je žalobcovo dovolání potud nepřipustné, pokud napadá také zrušovací usnesení odvolacího soudu ze dne 5. září 1927. Podle § 515 c. ř. s. mohou strany v případech, v nichž není podle ustanovení tohoto zákona samostatného opravného prostředku proti usnesení, uplatniti své stížnosti na toto usnesení opravným prostředkem proti nejbližšímu rozhodnutí, jež lze napadati. Tím jest stížnost do usnesení samostatně nenapadatelného odložena v nejkrajnějším případě ovšem do rozsudku. Leč v souzeném případě jest tímto rozsudkem podle stavu, jenž nastal předchczími rozhodnutími, právě rozsudek odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek

prvého soudu, vydaný na základě zrušovacího usnesení odvolacího soudu a nového jednání; nutno proto dovolání pokládati též za opravný prostředek proti onomu zrušovacímu usnesení, který nebyl sice podle § 519 c. ř. s. původně přípustný, zůstal však postižené straně vyhrazen pro dovolání z rozsudku, který v jeho právním důsledku později byl vydán odvolacím soudem. Vždyť lze odvoláním z rozsudku prvního soudu napadati právě jen tento rozsudek prvního soudu, nikoli rozhodnutí odvolacího soudu, třebaže předcházelo onen rozsudek soudu první stolice; stížnost spojená s odvoláním z rozsudku prvního soudu, nemohla by se nikdy setkati s úspěchem, poněvadž jest odvolací soud svým usnesením vázán; proti rozhodnutí soudu druhé stolice lze si stěžovati jen k soudu třetí stolice a k této stížnosti dalo příležitost teprve dovolání z rozsudku odvolacího soudu, který byl jim vydán v právním důsledku jeho dřívějšího zrušovacího usnesení. Zůstala tedy stížnost žalobci vyhrazena.

Čís. 9644.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Zákaz § 20 (2) zák. platí nejen pro hlavního pronajímatele, nýbrž i pro podpronajímatele a platí i pro jednotlivé části bytu a pro jakékoliv jiné místnosti, které jsou předmětem smlouvy nájemní nebo podnájemní. Lhostejno, že úplatu neslíbil nový podnájemník, nýbrž vdova po dřívějším podnájemníku.

(Rozh. ze dne 13. února 1930, Rv I 1071/29.)

Žalující advokát měl ještě s druhým advokátem najatý byt o 4 pokojích, kuchyni a předsíni a u nich byl podnájemníkem třetí advokát, zesnulý manžel žalované, který měl jednu místnost ve výhradném užívání a dvě místnosti ve spoluužívání a provozoval tam advokacii. Po smrti manžela žalované záleželo vdově na tom, by v těchže místnostech mohl provozovati advokacii jiný advokát, jemuž chtěla přenechati advokátní kancelář za úplatu. Správce domu nečinil za souhlasu vlastníků domu námitek, ale žalobce tomu odporoval, obávaje se konkurence, a prohlásil, že si buď sám ponechá uprázdněné místnosti nebo že je pronajme obchodníkovi. Když ho však žalovaná žádala, by jí nedělal obtíže a by svolil k tomu, by se uchazeč o tuto kancelář do místnosti po jejím manželovi nastěhoval, prohlásil jí, že by tak učinil jen tehdy, kdyby obdržel 5.000 Kč jako odškodné za případnou konkurenci. Žalovaná se zavázala, že mu těchto 5.000 Kč zaplatí, načež žalobce proti dalšímu podnájmům nečinil námitek a nový podnájemník platil z celkového nájemného, požadovaného majiteli domu, jen poměrnou část, která na něho připadala. Žalovaná zaplatila žalobci jen 2.500 Kč a proti žalobě o zaplacení zbytku 2.500 Kč namítla, že požadovaná náhrada byla jen nedovoleným odstupným podle § 20 (2) zák. o ochr. náj. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., za jehož platnosti se smlouva stala. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.